

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Καρπός Γεωργίου - Νανναγίας

^{A'}
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

8-19/12/1969

3
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) Καμπός Στρανώμευς
(παιλιότερον ὄνομα : Π. Ὀριανεύς, Ἐπαρχίας Ναυπακτιδῆς
Νομοῦ ... Αἰτωλίας
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Κωνίνο
Πρωτοκλήτῃ ἐπάγγελμα Διδασκαλός ...
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις ... Σίμου Ναυπακτιδῆς
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον ... Ἐπίσ. (3)
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Νικόλαος Γεωρ

Νοῦλας

ἡλικία ... 48 ... γραμματικαὶ γνώσεις Λυμυτικῶν Σχολείων

..... τόπος καταγωγῆς Καμπός

Στρανώμευς , Ναυπακτιδῆς

Γεωργίου Νικόλαος

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντα διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Αἰὰ ἑποράν ... ὁ ... Καμπή ,
υ. διατείν. βοσκήν ποιμνίων ἢ κοινοτικὴ περιοχή
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; α. χωρὶς χωρὶς ... χωρὶς
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας ("Ἑλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
ἀνήκον χωρὶν ἑξ. θεοῦν, κοινότητων ἀρχόντων ἐξ. τῶν
κατοικητῶν χωρίων.
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; τὴν διατερεῖ ὁ πατὴρ μετὰ τῶν γαμῶν
τῶν τέκνων υ. τὴν διατερεῖ μετὰ τὸν θάνατον

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; ἀσχολεῖνται μετέω-
τέρως (Γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν)...

2) Οἱ τεχνῖται (δηλοὶ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καί εις τήν γεωργίαν ; ἀσχολεῖται.....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καί ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τήν οἰκογένειάν των ;

Ἐργάζοντο ἐν αὐτοῖς οἱ κληρικοί
καὶ οἱ μοναχοὶ τῶν μοναστηρίων.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-
κατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...

Συνήθως ἢ σέμπροι (μισακάτορες)...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; ἢ εἰς εἶδος

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζοντο ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τουρνιόν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐκ τίνος προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίαν εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

Ἐχρησιμοποιοῦντο ἐποχικῶς ἄνδρες
καὶ γυναῖκες καὶ οἱ δύο εἰς εἶδος.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δούλοι (ὑπηρέται) ἢ δούλαι ; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

Ναι, ἐχρησιμοποιοῦντο δούλοι καὶ δούλαι.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... ἐποχικῶς ἐπῆγαιναν ἢ

ἐν τῇ περὶ τὴν πόλιν.

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται .. Ναι .. ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρα-
ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ... Ναι, ἐπῆγαιναν.....

Τοιοῦτοι, οἱ ἐπῆγαιναν ἐν τῇ πόλει.

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; . . .

ἠελιοποιήσατο με Σωκράτη Κοφρά
(Βωδν, αἰχμαλωτῶν) ἢ με τὴν
Καὶνὸν τῆς Καλκικῆς, περὶ τὸν
ὄρεσιν.

2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
 σας ; Διὰ τῶν φαρμ. φορμ. ἔχινε χρῆσις μετὰ τὸ

ε'. 'Από τότε χρησιμοποιούνται : τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; .. Χρησιμοποιοῦνται
Μέχρι τοῦ ἔτος 1950

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόπτερο, δίπτερο κλπ.).
Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ;

Ποῖος κατέσκευάζε τὸ ἄστρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμή-
θεια αὐτοῦ; **Χρὴται μορφώτο καὶ χρὴται μορφώει.**
Σήμερον δι' ἄφρατα, σήμερον ἄφρατον, δι' ὅλα
καὶ κύματα, κορομβυνόμενον ἐν πατρῶν.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἀρότρου μὲ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. χιράδα 4. μύνη 7. Σταβάρι 10. κλειδί
2. κοντοίρι 5. σφύνα 8. κλουρί
3. πααβολά 6. σνάου 9. ζυβαλμα

2) Τρακτέρ (από πότε είναι, εν χρήσει;) 1000 το 1965

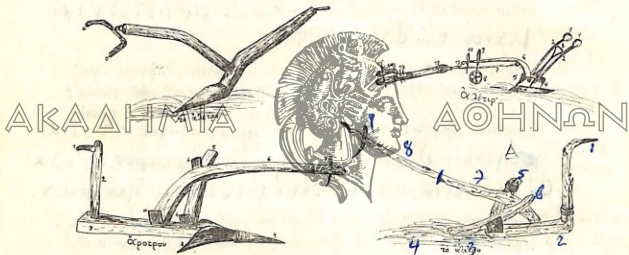
3) Μηχανή θερσίμου ... Δεσφύαρχη ...

- Δεν δωδεκέ

Συνάροχει από το Ε.Π. 1965
(έρχεται από άλλη περίοδη)

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζει (ἢ κατασκευάζει) τὸ
παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον οἱ τοιοῦτοι αἱ γεωργοί
οἱ ὁποῖοι καὶ ἐρχονται τὰ καίματα
τῶν ἡναγμένων τοῦ καὶ κ.δ. καταξύν
τοιοῦτοι

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖα διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχθυογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾷ-
ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν
ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. τέρεδαλοι	6. Παραβουά	11.
2. κοκκιόραι	7. Σταβάρι	12.
3. φτερά	8. Σύνταγμα	13.
4. υνί	9. Κλειδί	14.
5. βράδυ	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτ

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άρί-
θμησην).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου άρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τήν άροτρίασιν όλων τῶν ειδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν
χωματέρων (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφῆ-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τήν χρῆσιν ἐκάστου.

Αἰ. ὅλοι καὶ χώματα καὶ ὑψοίρχει τοῦ ἰσίου
ὑνι.

- ✓ 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου; ...

καμῶς καραλιδόμορφου.

ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου.

χειροδία

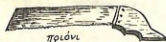
κατασκευή

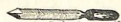
- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τήν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, άρίδι, άρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).

ἔχουν ἀφαιρῶν τὰ ἀνωτέρω
ἐργαλεῖα ἐκ τοῦ ἔργου.

(ὅμοια τῶν κατωτέρω)

άρίδα

ρινι ἢ ξυλοφάι (άρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *Βόες ἢ ἄλλο ζῶον...*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ;... *Δύο ἀντιθέτως...*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Ἦτο ἢ εἶναι ἀναγκαῖος ὁ ζυγός...*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λαοιὰ, λαῖσκα, ζεύγος, λακκί, κλπ.).

1. Μοιχεῖα
2. Ζεύγος
3. Βελόνη
4. Ζυγόν

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *Μοιχεῖα*

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Λοῦρα, κουλλούρι, καὶ ὁ κρίκος...*

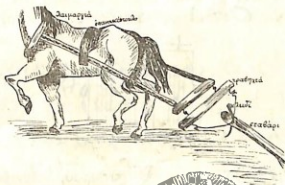
Κουλλούρι ἢ Σκαλὴ...

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *Δεν γίνεται*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον... *Εἰς τὴν ἑρπύλαιον*

*αὐτὴν... μὲν ἐν τῷ ἑρπύλαιον... γίνεται,
 οὕτως ἐκτελεσθῆναι εἰς τὸ ἄροτρον ὥστε...*

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας... *ὁ ἀρχαῖος οὐδὲν ἰδιοκτητὴν*

ἔχει, ἀλλὰ σήμερον οὐδὲν ἔχει, ἀλλὰ σήμερον οὐδὲν ἔχει, ἀλλὰ σήμερον οὐδὲν ἔχει.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *Εἰς τὸν ξύλινον ἄροτρον*

*ὁ ζεύξιμον γίνεται ἀπολεπτικῶς με
 δύο βοδιαί, με τὸν ξύλον καὶ με τὸ ἄροτρον.*

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον... *ὁ*

*ὁ ζεύξιμον γίνεται με τὸ σιδηροῦν
 ἄροτρον. Τὸ ζεύξιμον γίνεται με τὸ σιδηροῦν
 καὶ ἐν τῷ ζεύξιμον εἰς τὸ μέσον με τὸ κλεῖδι.*

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

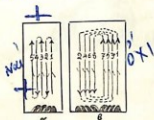
*Με σχοινί, τὸ ὁποῖον ἔχει δεθῇ εἰς τὰ
 κέρατα τῶν ζῶων.*

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὁργώνεται με αὐλάκις καὶ εὐθείαν γραμμὴν, καὶ τὸ σχεδίαγραμμα...

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

.....

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπάρεις ἢ σπορίες, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.);

Ὁργώνεται με αὐλάκις καὶ εὐθείαν γραμμὴν, καὶ τὸ σχεδίαγραμμα...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακιάν;

με αὐλακιάν.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον;

Ὁργώνεται με αὐλάκις καὶ εὐθείαν γραμμὴν, καὶ τὸ σχεδίαγραμμα...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῆσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Ὁργώνεται με αὐλάκις καὶ εὐθείαν γραμμὴν, καὶ τὸ σχεδίαγραμμα...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *Εἰς ἀνωτέρα καὶ ὀργώματα...*

δωρεὰ καὶ ὁ ἴδιος τρόπος...

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα εἰνόντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Εἰνόντο καὶ γίνονται ἀπὸ μὲν ἑνὲς ἡμέρας ὑπὲρ ὀργώματα π.χ. διὰ τὸ ἐπιδάρι τὸ θοινοῦ ποιοῦ, διὰ τὸ καθαίρειν τὴν ἡνοῖξιν κ.λπ. Ταῦτα λέγονται : ὀργώματα καὶ διβόλισμα. 2) ἑσπέρα

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Εἰνόντο καὶ γίνονται τὰ ὀργώματα, μὲν τὸν καρπὸν ἑνὲς ἡμέρας...

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπανυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

ἀπὸ : ἑλὸς καὶ ἑλὸς ἀνὰ ἔτος...

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Δύο καὶ τρία...*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; ...

*ἢ τὸ **ζακκόν** καὶ τὸ **ζακκόν** καὶ τὸ **ζακκόν**...*

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργώμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

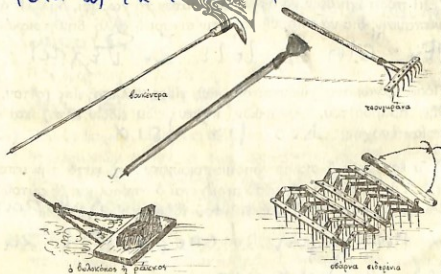
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *καθαρὴν*

*τὰ χόρτα καὶ τὸ νῦν κομὰ τὴν ἀρσενίαν
ὡς τὸ χόρτα, τὰ χόρτα καὶ τὰ ριζίδια
τὰ ὁποῖα κολλῶνται ἐν αὐτῇ. Οὐ καθαρὰ μὲν
γίνεται μετὰ τὸν βουκέντρον.*

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωρραφίου (σβάρνισμα, διβόλισμα); *γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα
τὸ βάρνισμα καὶ τὸ βουκέντρον*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδας, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἂνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

*ἔργα καὶ ἐν τῷ ἄκρῳ καὶ βουκέντρον
τὸν βουκέντρον καὶ τὸν βουκέντρον, ἀπὸ τῶν
ἰδίων καὶ τῶν κατωτέρω.*

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάππα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχθυογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Δουλοῦντες ἑξ ὑπὸ τοῦ κυρίου καὶ κατὰ
μεν ὁβελία, ὁμοῖα ἔχοντες ὡς ἑαυτοὺς

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

Δευ. Ιω. Βονδ & ΚΑΥΕΙΣ. Μόνη Ιω ο Σε-
φελίμα Οαγών

- 7) Ποια χωράφια έκαλλιεργούντο (ή καλλιεργούνται) διὰ τὴν σπο-
ρὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
Π. εἶδους. Ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια τῶν ὁσπρίων

ραν ὁσπρίων. (ὡς γίνεται ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
 εἶδους. *καὶ ἡ ἰσχυρὰ καὶ ἡ ἐλαφρὰ καὶ ἡ χρυσοκίανη*
διὰ τὴν σπορὰν τῶν καλλιέργειαν χρυσοκίαν
ῥῶτον καὶ διὰ τὴν σπορὰν τῶν σπορίων.
ἡ σπορά γίνεται διὰ τὴν κατὰ τὴν.

- 8) Ποία χωράφια ἐκαλλιερگوῦντο (ἢ καλλιερگوῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. καλλιεργῶν

2. $\log_3 \alpha \neq 2$ $\Rightarrow \alpha \neq 9$ $\Rightarrow \alpha \in \mathbb{R} \setminus \{9\}$

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. *Ἐκτείνοντο καὶ ἐκτείνοντο καὶ ἐκτείνοντο*

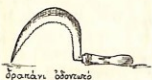
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)·
καὶ ἄλλως. *Ἐφένετο. καὶ χίνετο. καὶ θυμύετο. αὐρόν
ἢ θωορόν. καὶ γεωρμήδων. ὅς. πρασιές (θύμια)*

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἑργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) Ἐχειμωστέω
ἡ χειμωστέω. ἡ δὲ κέρν. 26
δραπάνι, ἡ τοῦ εἰκονιζομένου κοίτης
ρω.

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ καὶ τὰ φωτογραφήσετε.

Δεν διασώζονται ἀλλὰ εἶδη θερισμῶν
εἰς τὴν ἐκδοχὴν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΔΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μετὰ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). μετὰ κόσας

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἤτοι ὀμαλῆ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).

ἡ τοῦ ὀδοντωτοῦ, ἡ τοῦ ὀμαλοῦ
εἰς τὴν ἐκδοχὴν

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ἡ 20.
κατασκευασμένη ἀπὸ ξύλου. 21. ὁ βιδιόφυλος
σκελετός. ἡ 22. ὁ βιδιόφυλος. 23. ὁ βιδιόφυλος.

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *Οἱ Σιδυραν. ἐργ. τῶν ποιρῶν
ἢ ἀλλων. ἱσοαρχιακῶν πόλεων.*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Ἡ χειρὶς γεωρ. καὶ δόνησις,
ἐν δὲ ἄλλ. ἀπὸ θερισμοῦ.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. *Συνήθως ἐν τῷ ὑψ. 0,40
μέτρ. ἀπὸ τοῦ ἐδάφους (ὄχι γιὰ δρεπαν. ἐν 0,40)*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Ἡ ἀνὰ καὶ ἄλλα.*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστάς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι εἰς θεριστὰ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Οἱ ἴδιοι στ. θερίζουσι
καὶ ἀποθέτουν ἐν τῷ ἐδάφει. καὶ δράγμα
καὶ ἢ καὶ χερόβολα.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Τοποθετοῦνται
κατὰ δυνάμιν, κερίων εἰκοσι (20). Αἱ κεφαλαὶ
τῶν σταχύων εὐρίσκονται ἐν τῇ ἑκείνῃ.
Συνήθως ὁρθά.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
λοῦνται ἄγκυρες. *Συνήκεις δέχονται δέματα*.....

η... δρυαλίζ........

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; *οἱ... ἰδίᾳ... οἱ...*

*ἰδιουκτηταὶ (ἄνδρες καὶ γυναῖκες). Θε-
ορίζουν, δουλεύουν, φέρουν, φέρουν, φέρουν.
ὡς... γὰρ τὸ νῦν...*.....

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπήν (ξεκαπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρήμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). *Δεν... εἶχε... φαν...*

*Ξένος. Μὲν ὡς... γὰρ τὸ νῦν... εἶχε... φαν...
ἐπὶ τὴν δουλειάν, ἔχον ἀμοιβήν...
ἀλλὰ δὲ ὁ... εἶχε... δουλειάν...*

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λυντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ παύῃ ἡ μέση των) ; *καὶ οἱ ἄνδρες*

*καὶ αἱ γυναῖκες... φέρουν... εἰς τὴν ἀριστε-
ράν... ἐνδύμα... φέρουν... εἰς τὴν ἀριστε-
ράν... εἰς τὴν μέσην, διὰ
νὰ μὴ... εἰς τὴν μέσην, διὰ
νὰ μὴ... εἰς τὴν μέσην, διὰ
νὰ μὴ... εἰς τὴν μέσην, διὰ*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Εἰς τὴν ἰσὺν μας δὲν ἐξείλετον
ἡμέραν ἐνδύξεν, τὸν θερισμὸν.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Τραγουδοῦν... τραγουδοῦσα ἀσκηλὰ
με τὸν θερισμὸν. (Δημοικα)

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυροὺς ἢ ψάθας τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ ἐκονοστάσι κλπ.)

Περιγράφει ἐξ ἑκαστοῦ ἡμέρας, ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ
Τῶν τρυφίμων... δὲν ἐκείνην
δεμαίει. Σταυρὸν ἢ φάδν δὲν ἐκείνην
εἰς τὴν ἰσὺν μας, οὐτε κομὲν ἀλλο
ἔθιμον δεμαίει, οὐτε εἰς τὸ
ἱερὸν δὲν ἐκείνην.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

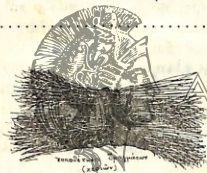
- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἐγένετο δεμαίει, μετὰ τὸν θερισμὸν,
ἐπὶ τῆς καλῆς τῆς ἡμέρας ἐπὶ τῆς
(μετὰ τὴν ἡμέραν τῆς ξήρανσης).

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χειρές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως, σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.

Ὁ ἰδιοκτητὴς κοινὴν ἔδενε τὰς
στάχους (τὰ δεμάτια) ἀγκαλιῶν. Ἀπο-
κένον οὐκ, ἀλλ' ἐκτμήσαντο εἰς τὰς
ἀλφά, ὡς καὶ δὲν χρῆσιμοποίησαν με-
τὰ τῶν δέσιμων. Τὸ δέσιμον γίνεται ἀπὸ
τῶν ἰδίων τῶν στάχων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσας δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Τὰ δεμάτια μὲν τὰ δέσιμον συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ
θερισμένου ἀγροῦ (ἀπὸ εἰκοσι (20)
δεμάτια.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; ἀπὸ τοῦ ἐτὸς 1920

Πότε γίνεται η σπορά ή το φύτευμα αυτής... Γίνεται...
 με ροζέτες (λακέτες) και...
 ειν άνω... (Μάρτιο - Απρίλιο)

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετ. ὡς ἰδιωτῶν ἢ
φωτογραφίαν.
... εἰς τὴν γῆν, ἀπὸ τοῦ χωράφι... ἀλλὰ... με-
... ἐξ αὐτῆς αὐτῶν.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μετὰ ποῖον ἐργαλείου (δρέπανον, κόσσαν κ.ά.).

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δεσίμων. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ὅδε δέσμιον ἐγένετο καὶ
 γίνεται, διὰ τῶν χειρῶν.
 (δεματία) ἀπὸ τοῦ ἴδω τοῦ χόρτον.

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρῶνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλῶνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μεταφέροντο εἰς τὸν ἀλῶνι καὶ εἰς
 εἰς αὐτὴν τῶν σπιτιῶν
 Σπυρίδω εἰς ἀλῶνι εὐρίσκεται
 εἰς τὴν ἀκρὴν τῶν κτήματις

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεματία. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

Εἰς τὸν τόπον μας καλεῖται θεμων
 καὶ δὲν εἰσέρχεται καθωρισμένη
 τὸν τοποθετήσεως

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλῶνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλῶνι; Ἐπῆρχε ἀνεκα
 ἀνὲς ἀλῶνι εἰς τὸν τόπον μας. Ὁ δὲ διαχωρισμός τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ ἄχυρα
 ἐγένετο καὶ γίνεται ἀκόμη εἰς τὸ Στάιν

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλῶνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; Κατεσκευάζετο εἰς τὴν
 αὐλὴν καὶ οἰκίαν. Τώρα τὸ ἀλῶνι
 εὐρίσκεται πλησίον τοῦ κτήματις

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρη-
σίς του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἀνήκει εἰς τὴν ἰδίαν οἰκογένειαν
Σκοπεῖ οἰκογένεια ἕκαστον διὰ τοῦτον

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

Ἀπὸ τῆς 1^{ης} ἰουλίου μέχρι τῆς 20^{ης} ἰουλίου

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Ἐπιδείκνυται ἡ χωματάλωνο καὶ πετρά-
λωνο, συνήθως πετράλωνο.

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκάστον ἐτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κότρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)

Ἐπιδείκνυται ἡ ἐπισκευὴ τοῦ
ἀλωνο καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος.

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασίαι τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Ἡ ἐνάρξις τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται
ὡς ἔστιν ἀπὸ τῆς 1^{ης} ἰουλίου ἕως τῆς 20^{ης} ἰουλίου.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδή ποτε ἄλλον.

Πάντοτε σὶ βίδας κοιτάξου, τὸν ἀλωνό-
 στυλον ἔλαβρως ἀηδόμενος, ὡς εἰ
 νὰ γίνεσαι ἐκόλως ὁ ἀλωνισμός...

- 11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχυῶν διὰ τῆς χρησιμοποιο-
 ῆσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). **Ἰννην**

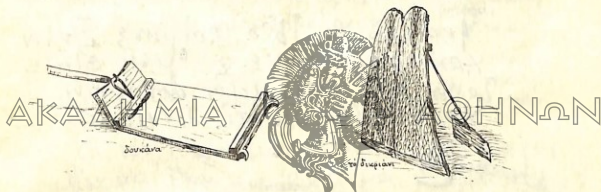
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς ταῦτα καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νισμοῦ ὁ στυλός, ὕψους δυο μέτρων (καλούμενος στειγερὸς
 στρούλουργας, δουκάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα... γ...

Εἰναι ἐξ ἰο φαρελθὸν ὁ ἀλωνισμός...
 ἀνιῶν ἢ ὁ ἀνωτέρω. Τώρα γίνεσαι
 δι' ἀλωνισμοῦ... μηχανῶν, αἰνιῶν
 ἔρχονται ἀπὸ ἀλλήλων περιόχων, διότι ἐξ αὐ-
 τῶν καὶ δὲν ἔρχονται.

- β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τοῦτου δὲν ὑπάρχει στυλὸς εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). *ἔγινον*
ἔργα αὐτοῦ, διὰ τὰς μὲν μὲν...
ἀλωνιστικῶν μηχανῶν.

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκᾶνα, δικριάνη, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνθήσεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυσμένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Τὸ τοιοῦτον ἀκοιμῶς φανταζομαι, τὸν
τόπον μὲν μετὰ τὸ αὐτὸ ὄχημα
γ. μὲ τὰς συνθήσεις διαστάσεις
χρησιμοποιεῖται δι' ὅλα τὰ δι-
μητριακά.

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαγαληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ο ἄλωνισμός ἐν τῷ τόπῳ μας
ἀρχίζει ἐν 11^ῳ πρωΐνῳ, διακο-
πτεται ἐν 3^ῳ μεσημεριῶν, διαί-
ται ἐναντιοπαλῶν. Τὴν ἐπομένην
δεδομένον ἐν μέγαν καὶ τὰς μεση-
μεριῶν ὥρας, εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ ἄλλως.

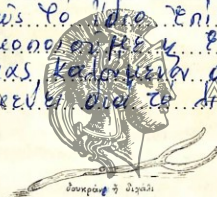
- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Ἀκριβῶς τὸ ἴδιον ἐπίμηκες ξύλον
χρησιμοποιεῖται ἐν τοῖς τοῖς
τόποις μας, καλούμενον δουκράνι.
Χρησιμοποιεῖται διὰ τὸ ἄκρον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ε

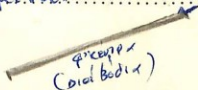
δουκράνι ἢ διχάλι

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
τους στάχους ;

Μὲ τὸ διχάλι ρίπτονται ἐντὸς τοῦ
κύκλου οἱ ἄσπεροι στάχυες.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). !.....

Εἰς τὸν τόπον μας λέγεται κεφεντρα,
ἴδια μὲ τὴν εἰκονισμένην.

κεφεντρα
(Coral Rod)

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν Ἐν... αὐτοῖς... με... δυο... εἰς... :.....

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν; (Ἐν Κρήτῃ: μάλαμα) Ἄν ὑπάρχει ἰδιαίτερα ονομασία (ἄχυρα)

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι: ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (Ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τορπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωνιστῆς), οἱ ὅποιοι εἶχαν βοδιά ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

Εἰς τὸν τόπον μου εὐαίσιος γεωργὸς
ἔχει καὶ ἔχει καὶ θύματα ἰδικὰ του
ζῶα (ἀλογα) με τὰ ὅποια εἰλενίγει.
(οἱ γείτονες ἀλλοτριοβουδῶνται.)

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Σύμφωνα με τοὺς ἐν τῷ τόπῳ μου, οἱ
ἐργῆται ἔχουν μικροὺς κοπανισμοὺς κοπανίων
με χονδρὸν ξύλον (κόπανον).

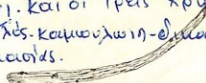
- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;.....

Συνήθως αὐτὸ Πονερικὸν δένδρον.
Μπορεῖ ὅμως, νὰ εἶναι ὅποιοδήποτε ξύλον

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.). Γίνεται χρῆσις κοπανίσματος καὶ τῶν φακῶν, ρεβιθιά κ.λ.π. Τὸ κοπανίσμα γίνεται εἰς ἀλώνι, καὶ οἱ τρεῖς χρονοί κοποῦνται ῥετροπολὺς, καμυχωλῶν, ἐκκοίταλο) μετὰ τὰς ἰσχυρὰς ὀνομασίας.

κόπανος ερετροπολὺς

ξύλο κομμένον διὰ τὸ ἐκκοίταμα μικρὸν μέρος δημητριακῶν...

τὸ ἀνέκαταλο

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

Τὸ κοπάνισμα γίνεται διὰ τὸ ἀνέκαταλο καὶ τῶν συγγενῶν. Μεγάλαι κοποσεύς εἰς τὸν τόπον δὲ νῦν ἄρχουν.

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

Πνεύμα αὐτοῦ εὐδοκᾷ ἐν οἷον ἐδάφους
 Ἐμορφύνει τὴν γῆν ἐν ἡμέρᾳ, ἀγαλλοχῶς
 Μία-δυο-τρὶς θιρώεις. Τὸ κοπάνισμα
 ἀποβλέπει εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων
 ἐν εἰς τὸν χωρισμὸν τῶν κερπῶν.

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν σπυτονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Λέγονται αἰθεῖα, αἰθεῖα μετὰ ἀλώνισμα
 ἀλλ' αἰὲν κενόστιχα

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

Κενόστιχα αἰθεῖα (ἔκεκα ἀπὸ αἰθῶν
 Πέριοχῇ)

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοίμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ

Εἰς τὸν τόπον μας λέγονται λειῶμα,
 τὸ λειῶμα σωρεῖται μετὰ τὸ δικριάνι
 ὁμοίᾳ τῶν κομπῶν

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
 Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Εἰς τὸν ζῶον καὶ ὁ σκευαλισθὲν ὁ
σωρὴ ἔχει σκῆμα στρογγύλον.
Δέν ὑπάρχει μανέν. ἔθιμον, ὡρὸς καὶ
ἐκδραξέως τῶν λιχνισμάτων (ἀνέμισμα)

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτιάρι, θρινάκι; Ἰχθυογραφήσατε τοῦτο.....

Εἰς τὸν ζῶον μας λέγεται στυνδρι.
(Σύνδριν) ὅμοιον τοῦ καὶ βελύχ. 25

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνέμιζει) ἄνδρας, γυναῖκα; εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ;

Εἰς τὸν ζῶον μας καὶ ὁ ἄνθρωπος καὶ
αἱ γυναῖκες καὶ τὰ ζῷα ἐξ' ὧν μωρορὸν

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ. (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἁλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ;

Τὰ τεμάχια τούτων μένουν λέγονται
κόντυλοι. ὡς αὐτὰ ἀποχωρίζεται ὁ
καρπὸς μετὰ τὸν ἀρυνδισμόν καὶ καὶ
κόμπιο.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἁλώ-
νισμα; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο; πῶς λέγεται; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)* διά ποῖα δημητριακά συν-
ηθίζεται τοῦτο

Δένονται δύο μετὰ ἑκά. ζῶα ἐκ τῆς θύλης
ὁ ὁποιος ἀποεκεῖ. ἴσα ἀφ' ὅσα τὰ ἀκμείζ
τῆς. ὡρεῖται τῶν σελωνιῶν, ὑδρεῖα φέρουσι
ἐξ ὅσων μετὰ ἑκά. ἡ μὲν οὖν ὅλο τὸ ὅποιον ἐκ
ἐκείνου, καὶ ἀντιπαρατί.

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἀχυρά,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ά.) ; ... /.

Ἡ διαλογή τῶν καρπῶν γίνεται με-
τὰ κόσκινον ἢ ρεμόνι, ὅμοιον
τῶν κατωτέρων.

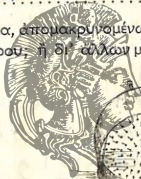
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνόμενων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

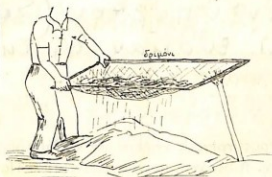
ΑΘΗΝΩΝ

παιδίον δερμάτινον

κάθρος ἢ ἀριλόγος

δριμόνι

νων μετὰ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μετὰ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Ο ἰσοχειρικός τῶν ξένων γλῶσσων
 τῶν ἀχύρων γίνεται μετὰ τὸν ἀεὶ
 δεξιὸν λιχνισμόν (ὁ δὲ φυσικῶς
 ἀπὸ τῆς ξένης ὕλης ἐλαφρότερος
 τοῦ κορυφῆς), αἱ δὲ αἰσθητικὴ καὶ τῶν χειρῶν.

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύννησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

Σχηματίζεται σωρός. Σωρεύεται μετὰ τὸ
 φτυάρι καὶ κατεβαίνει ἐπὶ τὸν
 οὐλὸν ἐμπηγνύεται τὸ ἐργαλεῖον
 τοῦ λιχνίσματος ἐπὶ τὴν κορυφὴν
 τῶν σωρῶν.

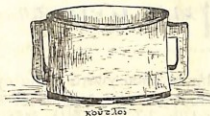
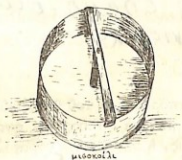
- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Δεν ὑπάρχουν (Σειμασμοί
 καὶ κατ' ἐξῆς ἐπὶ τὴν ἀπο-
 θήκην.

- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλὰὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ κατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Εἰς τὸν λόγον αὐτὸν παραμυθῆ... εἰς ἐλαχίστη
καὶ εὐχαριμαί... ἔχουσιν... ἰδίᾳ... ἀλῶνι...
εἰς ἐμὴν... δὲ... ἀφείλαν... ἐξ... καὶ... ἐν... .

2) Ποία ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλῶνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρῇσει παλαιότερον μετὰ τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν)

κατεβάλλοντο ἐξ εἶδος

- 1) παπαδιάτικο... 15... ὁκάδες εἰς τὸν
ἐλαχίστην ὀγκομένειαν... 2...
- 2) ἀγροφυλακιάτικο... 2... ὁκάδες εἰς τὸν
ἐλαχίστην ὀγκομένειαν... 2...

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν) τὰς σχετι-
κὰς συνθηκὰς) ... ἐξ... τῶν... ὁκάδων... εἰς... ἀφείλαν...
(ἐξ... ἐλῶν...)

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλῶνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον; *Ἀποδοκιμείει οὐκ ἀκριβῶς
ὡς ἐστὶν ἐν δίκῃς. Ἡ ταπαδεύεις γίνεται
καὶ γίνεται μωαδες (καὶ ὑπερὰ τοποθετεῖται)*

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα; ...

*Εἰς τὸν ὅρον μας ὁ ἀνὴρ διαλεί-
πει μετὰ τὸ ἀλώνισμα.*

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχυῶν,
τὸ ὁπρῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ; ..

*Δεν ὑπάρχει τοιαύτη βυνηδαίη
ἐν τῷ ὅρον μας.*

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; ...

Δεν ὑπάρχει τοιαύτην εἰς

Δ'. ΕΘΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

*Δεν ὑπάρχει τοιαύτην ἐθι-
μον*

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος;

φ

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποιοι άνάπτουν τήν πυράν; παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος ; ...

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, από ποιον μέρος ;

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποιαί αί συνήθειαι είς κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχάί, διάφοροι έπικλήσεις, ξόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

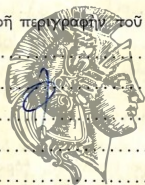
2) Πηδήματα, χοροί γύρω από τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερήs)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.)

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΚΑΜΠΟΥ-ΣΤΡΑΛΩΜΗΣ

Τό Κέντρον Έρευνas Της Έθνικης Λογοτεχνίας
ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

Παραφορῶς εἰπαὶ ὅτι εἰς ἰσχυρὸν Σπάρτανον (καίματος - Σπαρ-
νώρις), δὲν γίνεται συστηματικὴ καλλιέργεια τῶν ὀλίγων κτε-
ρεῶν δεδομένου ὅτι, εἰ καὶ οἱ οἰκογενεῖς ἀπολαμβάνει με ἀμετέρας
εἰς αἰσθητικὰ καὶ τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κινιστροφίαν.

c) Τρόπος καλλιέργειας είναι ο χρόνος στον οποίο μια γενιά το

Εως 1920, λόγω κοροϊκευτικής της γλώσσας, η εκδοχή βελτιώσεως
Την αντιμαρξιστική του Στάλιν, η εκδοχή βελτιώσεως της εκδοχής του Στάλιν

[illegible]

...καὶ τὴν ἀνοίξι αἰσθάν-
σαι αὐτὸ μέγα ὅσα καὶ ζεῖται ἐν τῇ ἡμετέρᾳ οἰκίᾳ.

Εὐὸν εὐὸν μὲς. Τὸν ἰουδαῖον καὶ ἀλλοτρίον εἰ καὶ ἀλλοτρίον
καὶ ὁποῖα κοινὰ εἴδη ἔχουσιν καὶ ὁποῖα εἴδη ἔχουσιν

αὐτὸν τὸ ὑποδείκναι τὸ εἶναι ἐν τῇ οὐρανῷ. Τὸ εἶναι ἐν τῇ οὐρανῷ

χρησιμοποίησι δια τὴν κατ' ἐργασίαν τὰ δοκίμα

αὐτῶν τῶν ἐμπειρολογικῶν παραδείγων ἐν τῶν ἐμπειρο-

Επίσης ἐξ τῶν λόγων μας δὲν διαφέρει τὸ ἔδωκεν τῇ συν-
 ραί. Ὁ δὲν ἀφορᾷ τὸ πῶς γίνεται αἱ ἐπιμέρους ἐργασίαι
 ἀπὸ τὴν θεωρίαν μέχρι καὶ τὴν ἀποδιδέμεναι τῇ διμη-
 ριστικῇ καὶ τῇ ἑλλαν. ἔδωκεν, ἀνεφέρω ἐξ τοῦ ἑρμηνευ-
 τολόγιου. Ἡ συμμαχίῃσις (ὡς τὸ ἐγένετο παρὰ τῷ Αἰδ-
 οκίδου [Κων/νου Παπακώστα]) ἀπὸ τῷ ἀποστολῇ Σχο-
 λείου καίμων. Στρανώμης, συγγένων ἐς ὑπεροφείας
 ἀπὸ τῶν [Νικολάου Γ. Νικάν] καίμων καίμων- Στρα-
 νώμης (γεννηθεὶς ἐνταῦθα) ἡλικίᾳ 78 ἐτῶν, ἀπόφοιτος
 δημοτικῆς Σχολείου. Ἡ συγγένῃ ἐγένετο ἀπὸ 8-19 Σεπτεμβρίου
 1969.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

πρός

Τὸν κ. Εὐδοκίμην Διμοτικὸν
-Εὐδοκίμην -Ναυπηγικὸν
Εἰς Ναυπηγικὸν

Ἐν κοίμῳ Στρανώμενος ἐπὶ τοῖς 24 ὡραίοις τὴν ἑρμὴν ναὶ ὑπο-
 λαῖω Ὑμῖν, συνικμένως, ἔρω
 ὁμοῦς ἡνωβολὺ ἔρωικατοτο-κατολόριον διαί γεωργικὰ ἔργα
 ρίων γεωργικῶν ἔργαδεῖων, δεῖται καὶ κατ' ἔθιμον κορπῶς
 τοῦ κέντρον ἔρευνος τῆς ἑλλυ-
 νικῆς λαογραφίας, δεοντως
 ὑποκατακμυμένον ηὐ καὶ κα-
 ραὶ γεω Ὑμῶς, διαί τὰ
 ἑλλυτικὰ ρυθμῶς
 ἑλλυτικῶν ἑλλυτικῶν
 ἑλλυτικῶν ἑλλυτικῶν

Zunehmend (1)

AKAΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

таким